

De hemelsleutel

In deze septemberdagen is de sedum op zijn mooist, een schoonheid die mij aan het verhaal doet denken van het lelijke, jonge eendje dat uitgroeit tot een sierlijke zwaan. Zo ook de saaie sedum met zijn stijve stengel, vaalgroene blaadjes en een schermbloem die pas in september zachtroze gaat blozen. Dat inspireerde de Duitsers om de vetplant 'Herbstfreude' te noemen. 'Herbstvreugde' dus en geef toe dat zo 'n naam vrolijker klinkt dan sedum. Dat geldt ook voor een nog andere, Nederlandstalige naam: 'hemelsleutel' die ik grasduinend in wetenswaardigheden over herfstbloeiërs, ontdekte. Waar die paradijselijke naam vandaan mag komen, werd niet vermeld. Ik beeld me in dat vlinders en bijen hem bedachten, want voor hen is de sedum een van de laatste bloeiërs waarop ze hun gading vinden.

Maar, sorry lieve lezer, voor al die uitleg. Het lijkt haast alsof Natuurpunt me inhuurde voor een artikel over tuinbloemen in september. Niet dus. Maar mijn excuus is dat ik altijd weer gefascineerd word door de jaarlijkse metamorfose van de sedum en door zijn succes bij vlinders en bijen. Zolang de zon schijnt, strijken die fladderaars en zoemers gretig op zijn schermbloemen neer. De vlinders spannen de kroon wanneer ze met trillende vleugels en zoekende voelsprietten over de bloemenschijf paraderen. Het is een ervaring van het 'kleine mooie' dat naast 'het kleine goede' mag staan: een begrip afkomstig van de joodse theoloog Levinas die er het onopvallend dienstbetoon van velen mee bedoelt, voor mensen die er nood aan hebben. Wie gelovig is, ziet in het kleine goede, hoe Gods liefde via de mens tot leven komt. Volgens mij geldt dat ook voor het kleine mooie dat zo makkelijk te vinden is voor wie er stil wil voor staan. De natuur is een van de grote leveranciers van die kleine schoonheid die je zelfs op grijze plekken kan vinden. Wie zag nooit op een parking dat ene viooltje dat door een barst in het beton de weg naar het licht had gevonden? Wie was niet blij toen in de maand mei veel minder gemaaid werd, waardoor weiden en graskanten, opgefleurd werden, niet alleen door klapprozen, korenbloemen en margrietten maar ook door, als onkruid gedoodverfde, boter- en paardenbloemen? Het is een schoonheid die niet op luide kreten wordt onthaald, maar wel het hart beroert. Ik buig me over een bezige bij op de donkerroze landingsbaan van een sedum en beeld me in dat haar wriemelende pootjes iets aan het schrijven zijn. Een gek idee, natuurlijk, à la Alice in Wonderland, waar de meest absurde toestanden tot de gewone gang van zaken behoren. Maar ik ben niet de enige die zich bij bijtjes en bloemen wel eens in wonderland waant. Christian Bobin, een Franse, christelijke dichter, is in religieuze kringen bekend om zijn spirituele inzichten, geïnspireerd door de natuur. Zo schreef hij brieven aan de wolken en mediteerde hij lang en diep terwijl zijn blik verzonken lag in het hart van een bloem. Onlangs vond ik op Facebook een tekstje waarin Bobin vertelt over een merel die neergestreken was op zijn gazon. Hij voelde zich ontroerd door de schoonheid van de vogel, gitzwart afgetekend tegen het felgroene gras. Plots had hij het gevoel dat de vogel hem een

boodschap bracht. Hij schreef: 'Een druppel zwarte inkt viel op het gras. Jij merel was die zwarte vlek met het vleugje oranje van je snavel. Je was de drager van Gods goede nieuws.'

Zo zie je maar wat het kleine mooie – een doodgewone merel op een doodgewoon gazon – bij een dichter kan teweegbrengen. Ik ben geen dichter en zag dus onder de bijenpootjes geen boodschap verschijnen. Wel was ik dankbaar voor de schoonheid van weer eens zoveel kleine schepsels: een merel, een vlinder, zelfs een bloem die om een onbekende reden, de wat mysterieuze maar ook beloftevolle naam 'hemelsleutel' kreeg.

Mag ik je, lieve lezer, aanbevelen zo'n sleutel in je tuin of in een pot te planten? Je weet maar nooit.

T.S.